

A-0743

M. Com. (Part - I) (Sem. I) Examination
March/April - 2015

Financial & Management Accounting : Paper - III

Time : Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
M. COM. (PART - 1) (SEM. 1)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - 3	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 7 <input type="text"/> 4 <input type="text"/> 3	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> NIL
Student's Signature	

- 1 (અ) તા. 1-5-13ના રોજ ડૉ. અમરે 22,00,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં; 20% 3
સબસીડી (સહાય) મળી. તા. 1-8-13ના રોજ 50,000નાં યંત્રો વેચ્યાં, જેનો
વેચાણ ખર્ચ 2,000 થયો. તા. 1-9-13ના રોજ 88,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં.
મજરે મળવાપાત્ર ઘસારાનો દર 15% છે. આ. વ. 2014-15 માટે માન્ય
ઘસારો શોધો.
- (બ) સમીર પાસે તા. 1-4-12ના રોજ 21,00,000ની ઘસારા બાદ કિંમતનાં 3
યંત્રો હતાં. તા. 1-5-12ના રોજ 3,00,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં જેને
માટે તા. 1-5-12ના રોજ 12%ના દરે 1,00,000ની લોન લીધી.
યંત્રનો વપરાશ તા. 1-11-12થી કર્યો. આ યંત્રનો સમારકામ ખર્ચ
તા. 1-6-12નો 7000 થયો. તા. 1-7-13ના રોજ 5,38,300નાં યંત્રો
ખરીદ્યાં. માન્ય ઘસારાનો દર 20% છે. આ.વ. 2014-15 માટે માન્ય ઘસારો
શોધો.

(ક) સાજનની નીચેની માહિતી પરથી કલમ 54-F મુજબ કરમુક્ત અને કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો : 4

મિલકતો	ચોખ્ખી ઊપજ	સુધારેલી પડતર
ઝવેરાત	10,00,000	5,60,000
સરકારી બોન્ડ	10,50,000	8,90,000
ખાનગી કંપનીના શેર	15,50,000	10,96,895

ઉપરોક્ત મિલકતો તા. 30-11-13ના રોજ વેચીને તા. 1-1-14ના રોજ 45,00,000નું મકાન ખરીદવાનો કરાર કરી તે પેટે 24,00,000 ચૂકવ્યા.

2 રામજીની નીચેની માહિતી પરથી કલમ 54-F મુજબ આ.વ. 2014-15 માટે કરમુક્ત અને કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો : 14

મિલકતો	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત	વેચાણ કિંમત	વેચાણ ખર્ચા
શહેરી જમીન	1-1-06	4,47,300	11,09,400	14,300
ઝવેરાત	1-11-11	11,77,500	19,93,000	15,500
ગુજરાત સરકારના બોન્ડ	1-1-08	3,30,600	9,26,400	3,000
"X" કંપની લિ.ના બોન્ડ	1-1-82	7,82,760	9,49,000	9,500
"Y" કંપની લિ.ના ડિબેન્ચર્સ	1-5-81	55,635	3,50,000	8,000
"Z" કંપનીના શેર	1-1-82	50,000	7,67,000	1,500

ઉપરોક્ત જામીનગીરીઓ પૈકી ફક્ત "Z" કંપનીના શેર STTને પાત્ર છે.
તા. 31-10-13ના રોજ ઉપર જણાવેલ મિલકતો વેચીને તા. 11-11-13ના
રોજ 22,00,000નું રહેઠાણનું મકાન ખરીદ્યું.

સૂચક આંક :

1981-82 = 100

2005-06 = 497

2007-08 = 551

2011-12 = 785

2013-14 = 939

અથવા

2 વર્ષ 1972-73 દરમિયાન મિ. મહેતાએ 1,47,000નું રહેઠાણનું મકાન **14**
ખરીદ્યું. 1974-75 દરમિયાન વધારાના બાંધકામ ખર્ચા 15,000 ચૂકવ્યા.

તેમણે તદ્દુપરાંત તે જ વર્ષે કોટક કંપની લિ.ના 1,000 શેર; શેરદીઠ 22ના
ભાવે ખરીદ્યા.

1978-79 દરમિયાન કંપનીએ દરેક શેર દીઠ બે લેખે બોનસ શેર આપ્યા.

તા. 1-4-81ના રોજ મકાનની બજારકિંમત 1,51,000 અને શેરની બજારકિંમત
40 લેખે હતી.

તા. 1-1-82ના રોજ આ મકાન વેચવાનો કરાર કરી તે પેટે એડવાન્સ 12,000
લીધા. ખરીદનાર સમયસર નાણાં ચૂકવી શક્યા નહિ તેથી બાનાની રકમ જપ્ત કરી
કરાર રદ કર્યો.

વર્ષ 1985-86 દરમિયાન કંપની તરફથી દર પાંચ શેર દીઠ બે લેખે બોનસ શેર મળ્યા.

વર્ષ 2004-05 દરમિયાન કંપની તરફથી દર સાત શેર દીઠ ત્રણ લેખે હકના શેર ખરીદવાની ઓફર મળી.

ઉપરોક્ત ઓફર પૈકી અંશતઃ ઓફર (300 શેર માટેની) તે જ વર્ષે વેચીને બાકીની ઓફરનો ઉપયોગ કરી હકના શેર; શેરદીઠ 200ના ભાવે ખરીદ્યા.

તા. 1-2-11ના રોજ મિ. મહેતા મૃત્યુ પામ્યા અને તેમના વસિયતનામા મુજબ તમામ મિલકતો મિસિસ મહેતાને મળી.

તા. 1-1-14ના રોજ મિસિસ મહેતાએ આ મકાન 40,40,000માં વેચીને 40,006 દલાલી ચૂકવી. ત્યારબાદ 21,00,000નું રહેઠાણનું મકાન ખરીદ્યું. તદ્દુપરાંત તેમણે તેમની પાસેના બધા જ શેર; શેરદીઠ 300ના ભાવે વેચીને NHAIના બોન્ડ 2,80,000ના ખરીદ્યા. કલમ 54 અને 54-EC મુજબ આ.વ. 2014-15 માટે કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો.

સૂચક આંક :

1981-82 = 100

1985-86 = 133

2004-05 = 480

2013-14 = 939

- 3 બકાની નીચેની માહિતી પરથી આ.વ. 2014-15 માટે ધંધા-વ્યવસાયની કરપાત્ર આવક શોધો : 14

તા. 31-3-14ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું

શરૂનો સ્ટોક	4,49,400	વેચાણ	7,50,000
ખરીદી	10,00,000	છેવટનો સ્ટોક	13,50,000
પગાર	90,000		
જાહેરાત ખર્ચ	12,256		
પત્નીની લોનનું વ્યાજ	27,000		
મૂડીનું વ્યાજ	24,070		
‘અ’ યંત્રોનો ઘસારો	40,000		
‘બ’ યંત્રોનો ઘસારો	82,000		
ચોખ્ખો નફો	3,75,274		
	21,00,000		21,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) શરૂનો સ્ટોક તેની પડતર કરતાં 7% વધુ કિંમતે અને છેવટનો સ્ટોક તેની પડતર કરતાં 8% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (2) તા. 1-8-13ના રોજ પેટન્ટની ખરીદી કરી રૂ. 5,00,000.
- (3) 31,000ની બજારકિંમતનો માલ 27,000માં ખરીદ્યો હતો તે અંગત વપરાશ માટે લઈ ગયેલા. તેની નોંધ વેચાણમાં 17,000 તરીકે કરી છે.
- (4) પત્ની પાસેથી લીધેલી લોન સ્ત્રી-ધનમાંથી નથી.

- (5) તા. 1-4-2012ના રોજ “અ” યંત્રોની ઘસારા-બાદ કિંમત 1,50,000 હતી. તા. 1-6-12ના રોજ 1,02,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં; જે માટે તા. 1-6-12ના રોજ 1,00,000ની લોન 12%ના દરે લીધી; જે તા. 31-3-13ના રોજ પરત કરી દીધી. યંત્રનો વપરાશ તા. 1-1-13થી કર્યો. તા. 1-8-13ના રોજ 71,675નાં યંત્રો ખરીદ્યાં. માન્ય ઘસારાનો દર 15% છે.
- (6) તા. 1-5-2012ના રોજ “બ” યંત્રોની કિંમત 50,000 હતી. તા. 1-6-12ના રોજ 2,00,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં; તેનો ખરીદીનો ખર્ચ 3,000 થયો. આ યંત્રો માટે તા. 1-6-12ના રોજ 12%ના દરે 1,00,000ની લોન લીધી જે તા. 31-3-13ના રોજ પરત કરી દીધી.
- તા. 1-12-13ના રોજ 3,05,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં તે માટે તે જ દિવસે 1,00,000ની લોન 12%ના દરે લીધી જે હજુ પરત કરવાની બાકી છે. યંત્રનો વપરાશ તા. 1-1-14થી કર્યો. માન્ય ઘસારાનો દર 20% છે.

અથવા

- 3 બકુડીની નીચેની માહિતી પરથી આ.વ. 2014-15 માટે ધંધા-વ્યવસાયની 14 કરપાત્ર આવક શોધો. તા. 31-3-14ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

શરૂનો સ્ટોક	2,78,200	વેચાણ	15,76,800
ખરીદી	11,21,800	છેવટનો સ્ટોક	5,23,200
વહીવટી ખર્ચ	2,28,256		
મૂડીનું વ્યાજ	9,000		
સામાન્ય અનામત	10,000		
વીમો	15,000		
‘અ’ યંત્રોનો ઘસારો	30,000		
‘બ’ યંત્રોનો ઘસારો	89,400		
ચોખ્ખો નફો	3,18,344		
	21,00,000		21,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) શરૂનો સ્ટોક તેની પડતર કરતાં 7% વધુ કિંમતે અને છેવટનો સ્ટોક તેની પડતર કરતાં 9% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (2) તા. 1-7-13ના રોજ પેટન્ટ ખરીદી 4,00,000.
- (3) તા. 1-4-12ના રોજ 'અ' યંત્રો 1,50,000ના હતાં. તા. 1-6-12ના રોજ 1,02,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં જે માટે તે જ દિવસે 12% ના દરે 1,00,000ની લોન લીધી જે તા. 31-3-13ના રોજ પરત કરી દીધી. યંત્રનો વપરાશ તા. 1-1-13થી કર્યો. તા. 1-9-13ના રોજ 71,675નાં યંત્રો ખરીદ્યાં. માન્ય ઘસારાનો દર 15% છે.
- (4) તા. 1-5-12ના રોજ 'બ' યંત્રોની કિંમત 50,000 હતી. તા. 1-6-12ના રોજ 2,00,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં. તા. 1-7-12ના રોજ તેનો સમારકામ ખર્ચ 3,000 ચૂકવ્યો. આ યંત્ર માટે તા. 1-6-12ના રોજ 1,00,000ની લોન 12% ના દરે લીધી; જે તા. 31-3-13ના રોજ પરત કરી. યંત્રનો વપરાશ તા. 1-8-12થી કર્યો.
તા. 1-12-13ના રોજ 3,04,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં; તેનો મુસાફરી ખર્ચ 1,000 થયો. આ યંત્ર માટે તા. 1-12-13ના રોજ 12%ના દરે 1,00,000ની લોન લીધી જે હજુ પરત કરી નથી. યંત્રનો વપરાશ તા. 1-1-14થી કર્યો. માન્ય ઘસારાનો દર 20% છે.
- (5) ઉપરોક્ત વીમા પૈકી 11,000 અંગત જીવન વીમાના છે.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

12

- (1) કલમ 54 EC મુજબ કરમુક્ત મૂડીનફાની જોગવાઈઓ.
- (2) કલમ 35 મુજબ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન અંગેનો ખર્ચ મજરે લેવાની જોગવાઈઓ.
- (3) હિસાબી ધોરણોની ઉપયોગિતા
- (4) હિસાબી નીતિઓનું પ્રગટીકરણ
- (5) નુકસાન માંડી વાળવા અંગે અને નુકસાન આગળ ખેંચી જવાની જોગવાઈઓ.
- (6) માન્ય, અમાન્ય અને નહિ સમાયેલ ઘસારો.

અથવા

વીમો	20,000	કાયો નફો	6,43,778
લોનનું વ્યાજ	30,000	સરકારી જામીનગીરીનું	
મૂડીનું વ્યાજ	24,000	વ્યાજ	10,000
પગાર	60,000		
ભાડું-વેરા	20,000		
મોટર ખર્ચા	18,000		
કાનૂની ખર્ચા	4,000		
મુસાફરી ખર્ચા	1,00,000		
ચોખ્ખો નફો	4,77,778		
	6,53,778		6,53,778

વધારાની માહિતી :

- (1) વીમા પૈકી 4,000 અંગત વીમાના છે.
- (2) તા. 1-4-13ના રોજ મોટરની શરૂબાકી 1,50,000 હતી. 20% ઘસારો ગણો.
 $\frac{1}{3}$ અંગત વપરાશ છે.
- (3) તા. 1-4-13ના રોજ જાહેરાતના 70,000 ચૂકવ્યા તેની અસર પાંચ વર્ષ રહેવાની છે.
- (4) તા. 1-1-14ના રોજ 6,88,000નાં યંત્રો ખરીદ્યાં તેનો મુસાફરી ખર્ચ 12,000 થયો; તેનો સમાવેશ ઉપર જણાવેલ મુસાફરી ખર્ચમાં કરેલ છે. 20% ઘસારો ગણો.
- (5) પા.વ. 2013-14 માટે માન્ય ઘાલખાધ 9,778 છે.
આ.વ. 2014-15 માટે ધંધા-વ્યવસાયની કરપાત્ર આવક શોધો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 1.

1 (A) On 1-5-13 Dr. Amar purchased machinery of 22,00,000 3
and received 20% subsidy. On 1-8-13 he sold machinery
at 50,000; and paid 2,000 as sales expenses. On 1-9-13
he purchased machinery of 88,000. Approved rate of
depreciation is 15%. Final out recoverable depreciation
for a.y. 2014-15.

(B) On 1-4-12 Sameer had machinery of 21,00,000 written 3
down value. On 1-5-12 he purchased machinery of
3,00,000; for which a loan of 1,00,000 was taken at the
rate of 12% on 1-5-12. Machinery utilised from 1-11-12.
On 1-6-12, 7,000 paid for its repairs.
On 1-7-13 purchased machinery of 5,38,300. Approved
rate of depreciation is 20%. Find out recoverable
depreciation for a.y. 2014-15.

(C) From the following details of Sajan; find out tax free 4
and taxable capital gain as per Sec. 54-F :

Assets	Net Yield	Improved Cost
Jewellery	10,00,000	5,60,000
Government Bond	10,50,000	8,90,000
Shares of Pvt. Company	15,50,000	10,96,895

Above assests were sold on 30-11-13 and on 1-1-14 a contract
was made to purchase a house of 45,00,000 and for which
paid 24,00,000 only.

- 2 From the following details of Ramji; find out tax-free and 14
taxable capital gain as per Sec. 54-F for the a.y. 2014-15

Assets	Date of Purchase	Purchase Price	Sales Price	Sales Expenses
Urban Land	1-1-06	4,47,300	11,09,400	14,300
Jewellery	1-11-11	11,77,500	19,93,000	15,500
Bond of Gujarat Govt.	1-1-08	3,30,600	9,26,400	3,000
Bond of "X" Company Ltd.	1-1-82	7,82,760	9,49,000	9,500
Debentures of "Y" Company Ltd.	1-5-81	55,635	3,50,000	8,000
Shares of "Z" Company Ltd.	1-1-82	50,000	7,67,000	1,500

Only shares of "Z" Company Ltd. is liable for STT.
On 31-10-13; all above assets were sold and on 11-11-13
purchased a residential house of 22,00,000.

Index Number :-

1981-82 = 100

2005-06 = 497

2007-08 = 551

2011-12 = 785

2013-14 = 939

OR

2 During the year 1972-73; Mr. Mehta purchased a residential house of 1,47,000. During 1974-75 he paid 15,000 for additional construction. 14

In addition; he also purchased 1000 shares of Kotak Co. Pvt. Ltd. at Rs. 22 per share during the same year.

During 1978-79 he received TWO bonus shares for every ONE share from such company.

On 1-4-81, the market price of such house was 1,51,000 and market price of share was 40 per share. On 1-1-82 he made a contract to sale such house and received 12,000 in advance. The purchaser could not pay intime therefore the advance money forfeited by him and the contract was cancelled.

During 1985-86 he received TWO bonus shares for every FIVE shares.

During 2004-05 he received offer of Right shares from company as THREE right shares for every SEVEN shares.

From above offer he sold partly offer (for 300 shares) during the same year and the remaining offer used by him by way of which he purchased Right Shares at Rs. 200 per share.

On 1-2-11 Mr. Mehta dies and as per his will; Mrs. Mehta received all his assets.

On 1-1-14 Mrs. Mehta sold such house at 40,40,000 and paid 40,006 as brokerage. Then she purchased a residential house of 21,00,000. She also sold all shares she had at Rs. 300 per share; and purchased NHAI Bond of 2,80,000. Find out taxable capital gain as per Sec. 54 and Sec. 54-EC for the a.y. 2014-15.

Index Number :-

1981-82 = 100

1985-86 = 133

2004-05 = 480

2013-14 = 939

- 3 From the following details of Bako; find out taxable income from business - profession for the a.y. 2014-15 : 14
P & L A/c. for the year ended on 31-3-14

Opening stock	4,49,400	Sales	7,50,000
Purchases	10,00,000	Closing stock	13,50,000
Salary	90,000		
Advertising Expenses	12,256		
Interest on loan from wife	27,000		
Interest on Capital	24,070		
Depreciation on machinery "A"	40,000		
Depreciation on machinery "B"	82,000		
Net Profit	3,75,274		
	21,00,000		21,00,000

Additional Information :-

- (1) Opening stock is valued 7% more than its cost and closing stock is valued 8% more than its cost.
- (2) On 1-8-13 Patent purchased at 5,00,000.
- (3) Goods of 31,000 market price; purchased at 27,000 was taken for household purpose; but it was recorded as 17,000 in Sales.
- (4) Loan taken from wife is not from her own money (Stree-Dhan).
- (5) On 1-4-12 the written Down Value of machinery "A" was 1,50,000. On 1-6-12 machinery purchased of 1,02,000; for which a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on 1-6-12. Such loan paid up on 31-3-13.

Machinery utilised from 1-1-13. On 1-8-13 purchased machinery of 71,675. Approved rate of depreciation is 15%.

(6) On 1-5-12; the value of machinery "B" was 50,000. On 1-6-12 machinery of 2,00,000 was purchased; Its purchase expenses was 3,000. For this machinery a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on 1-6-12; which was paid up on 31-3-13.

On 1-12-13 machinery of 3,05,000 was purchased; for which a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on the same day. Such loan is not paid up yet. Machinery utilised from 1-1-14. Approved rate of depreciation is 20%.

OR

- 3** From the following details of Bakoodi; find out taxable **14**
income from business-profession for the a.y. 2014-15. P & L
A/c for the year ended on 31-3-14 was as under :

Opening stock	2,78,200	Sales	15,76,800
Purchases	11,21,800	Closing stock	5,23,200
Administrative expenses	2,28,256		
Interest on capital	9,000		
General reserve	10,000		
Insurance	15,000		
Depreciation of Machinery "A"	30,000		
Depreciation of Machinery "B"	89,400		
Net Profit	3,18,344		
	21,00,000		21,00,000

Additional Information :-

- (1) Opening stock is valued 7% more than its cost and closing stock is valued 9% more than its cost.
- (2) Patent of 4,00,000 purchased on 1-7-13.
- (3) On 1-4-12 the value of machinery "A" was 1,50,000. On 1-6-12 purchased machinery of 1,02,000; for which a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on that day. Such loan paid up on 31-3-13. Machinery utilised from 1-1-13. On 1-9-13 purchased machinery of 71,675. Approved rate of depreciation is 15%.
- (4) On 1-5-12 the value of machinery "B" was 50,000. On 1-6-12 purchased machinery of 2,00,000. On 1-7-12; 3,000 paid for its repairs. For this machinery a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on 1-6-12. Such loan paid up on 31-3-13. Machinery utilised from 1-8-12. On 1-12-13 machinery of 3,04,000 was purchased and 1,000 paid for its travelling expenses. For this, a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on 1-12-13. Such loan is not paid up yet. Machinery utilised from 1-1-14. Approved rate of depreciation is 20%.
- (5) From above Insurance; 11,000 is for Life Insurance.

4 Write short notes : (any two) 12

- (1) Provisions regarding allowable expenditure on Scientific Research as per Sec. 35.
- (2) Provisions for tax free capital gain as per Sec. 54-EC.
- (3) Utilisation of Accounting Standards
- (4) Disclosure Accounting Policies
- (5) Provisions regarding Set-off and Carry forward of losses.
- (6) Approved; disapproved and unabsorbed depreciation.

OR

4 Yamraj's P&L A/c for the year ended on 31-3-14. 12

Insurance	20,000	Gross Profit	6,43,778
Interest on loan	30,000	Interest on Govt.	
Interest on Capital	24,000	Security	10,000
Salary	60,000		
Rent-Taxes	20,000		
Motor Expenses	18,000		
Legal Expenses	4,000		
Travelling Expenses	1,00,000		
Net Profit	4,77,778		
	6,53,778		6,53,778

Additional Information :-

- (1) From above Insurance; 4,000 is for Life Insurance.
- (2) On 1-4-13; the balance of motor was 1,50,000. Calculate 20% depreciation. $\frac{1}{3}$ use is for personal purpose.
- (3) On 1-4-13 Rs. 70,000 paid for advertisement. Its effect will be remain for Five years.
- (4) On 1-1-14 machinery for 6,88,000 was purchased; its travelling expenses was 12,000 which is included in above travelling expenses. Calculate 20% depreciation. .
- (5) Approved bad-debt for p.y. 2013-14 is 9778.

Find out taxable income from business-profession for the a.y. 2014-15.